

A DOHÁNY NÖVÉNYVÉDELME A DOHÁNY KÓROKOZÓI

Vírusok:

- Dohány-bronzfoltosság vírus (TSWV)
 - **Tünetek:** A korai tünetek hasonlóak a többi vírus tüneteivel (mozaikfoltosság, kanalasodás). A betegség június végén válik szembetűnővé. A növény sárga, féloldalas.
 - **Biológiája:** Mechanikailag és tripszekkel terjed. Az elmúlt években 2,5-7 %-os fertőzés volt tapasztalható. A Burley fajtacsoport fogékonyabb. Legfontosabb gazdanövényei: napraforgó, paradicsom, paprika, saláta, tyúkhúr, disznóparéj, árvacsalán
 - **Védekezés:** A növényház és az állomány „tripszmentesen tartása”
- Burgonya Y-vírus (PVY) (vonalas betegség)
 - **Tünetek:** A fiatal levelek hajszáleire kezdődik az elhalás majd kiterjed a főerekre is. Egyes fajtákon fehér pettyek is megjelenhetnek.
 - **Biológiája:** Leggyakoribb gazdanövényei burgonya, tojásgyümölcs, disznóparéj, paradicsom. Az elmúlt években 3-8 %-os fertőzés volt tapasztalható. A Burley fajtacsoport fogékonyabb.
 - **Védekezés:** Fokozott higiénia. Gyomgazdák irtása növényi maradványok megsemmisítése.
- Dohánymozaik vírus (TMV)
 - **Tünetek:** Mozaikfoltosság, sárgászöld és sötétzöld foltok éles határvonal nélküli egybemosódása, levéldeformálódás.
 - **Biológiája:** Mechanikailag és (maggal) terjed. Több mint 1000 gazdanövénye van. Az elmúlt években 1,5-2,5 %-os fertőzés volt tapasztalható. A Virginia fajtacsoport fogékonyabb.
 - **Védekezés:** Fokozott higiénia. Gyomgazdák irtása növényi maradványok megsemmisítése.
- Dohány-gyűrűsfoltosság
- Dohányrattle

Baktériumos dohányvész

- **Tünetek:** A palánták levelein zsírfoltosság látható. Szántóföldön az alsó leveleken jelentkezik kör alakú foltok sárga udvarral.
- **Biológiája:** Talajban növényi maradványokon és maggal telel át. Meleg nyári zivatarok után lép fel.
- **Védekezés:** Optimális tőszám, mérsékelt öntözés. K-trágyázás.

Baktériumos szárrothadás

- **Tünetek:** A dohány szár nyálkás rothadását okozza. A növény törpül vagy elpusztul. Góciókban fordul elő.
- **Biológiája:** Csapadékos, hűvös időjárásban fertőz.
- **Védekezés:** Kerüljük a sűrű állomány kialakulását.

Dohányperonoszpóra

- **Tünetek:** Az érkezőkben kerekded olajfoltok, amelyek később összefolyhatnak.
 - **Biológiája:** A járványok kialakulásáért a Dél-Európából érkező konídiumosó felel. Csapadékos, páradús időt kedveli.
 - **Védekezés:** CORESTA!! Fungicid kezelések. (Amistar, Ridomil Gold)
- Egyéb dohánybetegségek

- Alternáriás levélfoltosság, Palántadőlés, Dohány fekete gyökérrothadása

Virágos élősködők

- Közönséges aranka, Napraforgó szádor, Dohányfojtó szádor

•**Tünetek:** A megtámadott növény kész tápanyagait használja fel. A megtámadott növény erősen sáynylódik.

•**Biológiája:** A mag életképességét hosszú évekig megőrzi. Csak akkor csírázik ha a gazdanövény közelébe kerül.

•**Védekezés:** Vetésváltás! „Toleráns fajták”

A DOHÁNY KÁRTEVŐI

Talajlakó kártevők

- Vakondtücsök, Vetési bagolylepke, Pattanóbogarak, Cserebogár-pajorok

A levélzetet károsító rovarok

- Dohánytripsz

•**Kártétele:** A szívásnyomok először az erek mentén jelennek meg, majd a levél egész felületére kiterjednek a levél fehéresszürke színt kap. Vírusvektor!

•**Életmódja:** Évente 4-6 nemzedéke fejlődik ki. Gyomokon növényi maradványokon telel.

•**Védekezés:** Fehér vagy sárga színcsapdával előrejelezhető. Állománykezelés: (Vertimec, Match)

- Levéltetvek, Poloskák, Bagolylepkék

A dohány gyomszabályozása

- Palántázás előtt bedolgozva:

–benefin (Benefex)

- Palántázás előtt a talajfelszínre juttatva:

–metolaklór (Dual Gold)

–pendimetalin (Stomp)

–napropamid (Devrinol)

–difenamid (Rideon)

- Palántázás után mechanikai gyomszabályozás